

Fővárosi Ítéltábla
10.Gf.40.659/2015/16-II.

A Fővárosi Ítéltábla az ... felszámoló által képviselt ... (felperes címe) I. rendű és a ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... II. rendű felpereseknek, a ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... I. rendű, ... ügyvéd által képviselt ... II. rendű és a ... felszámolóbiztos által képviselt ... III. rendű alperesek ellen tisztességtelen piaci magatartás megállapítása és jogkövetkezmények alkalmazása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2015. október 22. napján kelt 1.G.40.937/2014/10. számú ítélete ellen a felperesek részéről előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül személyenként fizessenek meg a II. rendű alperesnek 5.000 (Ötezer) forint + áfa, valamint 10.000 (Tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az I. rendű felperes (az elsőfokú eljárásban a per egyedüli felperese) a 2012. december 11-én előterjesztett, utóbb pontosított keresetében az 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 6. §-ára, 86. § (1) bekezdésére, 86. § (2) bekezdés a), b), c) és e) pontjára, 86. § (3) bekezdés a), b) és c) pontjára, valamint 88. §-ára alapítva azt kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, az alperesek a Tpv. 6. §-ába ütköző magatartást tanúsítottak vele szemben, amikor engedélye nélkül megjelentették és forgalmazták „...” című könyvsorozatot, valamint a „...” című könyvsorozat részeként a F/5. számú mellékletben felsorolt könyveket (a továbbiakban együttesen: ...k); kötelezze alpereseket „...” könyvsorozat név mint megtevesztő elnevezés használatának, valamint a „...” sorozat és a „...” megtevesztő külsővel történő felruházásának abbahagyására, amelyekről a fogyasztók a felperest ismerik fel; tiltsa el alpereseket a további jogsértéstől; rendelje el a ...k még értékesítésre nem került példányai jogsértő jellegétől történő megfosztását, illetve amennyiben nem lehetséges, azok megsemmisítését; kötelezze az alpereseket a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítésére, továbbá arra, hogy saját költségeikre országos napilapban hozzák nyilvánosságra a bíróság perbeli határozatát.

Egyebek mellett előadta, a felperes és az I. rendű alperes egyaránt könyvkiadással és forgalmazással, míg a II. és III. rendű alperesek könyvforgalmazással foglalkoznak, ily módon egymás versenytársai. 2014 júliusában-augusztusában szerzett tudomást arról, hogy engedélye nélkül az I. rendű alperes olyan külső megjelenésű, belső struktúrájú, terjedelmű, megnevezésű és

részben megegyező kiadási tematikájú könyveket állított elő és hozott forgalomba az ... könyvesbolt hálózatot működtető II. és III. rendű alperesek révén, amely jellegzetességekről a fogyasztók a felperes által már korábban kiadott és forgalomba hozott ...kat szokták felismerni. E könyvek a megtevesztésig hasonlítanak a felperes által korábban kiadott és forgalomba hozott ...k könyveihez. A szembetűnő külső hasonlóság mellett a belív és alapvetően a tördelés is azonos, tehát maximálisan alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztókat. Az alperesek magatartása a Tpvt. 6. §-a szerinti jellegbitorlás tilalmába ütközik, amely jogsértés továbbra is fennáll, tekintettel arra, hogy alperesek azt követően is folytatták jogsértő magatartásukat, hogy az arról történt tudomásszerzést követően felperes írásban haladéktalanul felszólította őket az abbahagyásra.

Felperes utalt arra is, közte és az I. rendű alperes között a perbeli kiadványok vonatkozásában nem jött létre az 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) rendelkezései szerinti írásbeli felhasználási szerződés. Ugyanakkor azon alperesi védekezéssel szemben, hogy felperes nem bizonyította, a perbeli könyvekre, illetve a borítókra vonatkozóan érvényes felhasználói szerződéssel rendelkezik, azt hangsúlyozta, keresete tárgyát nem szerzői jogi igény, hanem az alperesek Tpvt. 6. §-ába ütköző magatartása képezi, így a kereset elbírálása körében kizárólag annak van jelentősége, ki használta korábban az adott jellegzetes külsőt, logót és belívet, ki utánozta azt a fogyasztókat megtévesztve. Ezért a jelen perben szükségtelen a per tárgyát képező könyvek tekintetében a felhasználói szerződés meglétének vizsgálata.

Véleményét részletesen kifejtve felperes az alperesek elévülési kifogását is vitatta, egyebek mellett azt is állítva, nem volt tudomása arról, hogy I. rendű alperes – akinek ügyvezetője és egyik tagja korábban a felperesnek is tagja volt – a felperessel történt megegyezés ellenére a perbeli ...khoz tartozó könyveket az I. rendű alperesi ... logóval adja ki.

Állította továbbá, a perbeli kiadványok forgalmazása körében az alperesek jogsértő magatartása miatti párhuzamosság nála érezhető forgalomcsökkenéssel járt.

A jogsértéssel elért, részére visszatérítendő gazdagodást a perbeli könyvek forgalmazásából eredő alperesi árbevétel 15%-ában jelölte meg. Ezzel összefüggésben az alperesek kimutatás csatolására kötelezését indítványozta.

Alperesek a kereset elutasítását kérték. Véleményüket részletesen kifejtve állították, felperes keresete elévült igény érvényesítésére irányul.

Vitatták, hogy bármelyikük a felperes versenytársa lenne, továbbá, hogy a perbeli kiadványok között olyan hasonlóság állna fenn, ami alkalmas a fogyasztók megtévesztésére, aminek alapján a fogyasztók arra következtethetnének, hogy a II. és a III. rendű alperes által forgalmazott könyvek a felperes kiadványai körébe tartoznak. Hivatkoztak arra is, a II. és a III. rendű alperesek érvényes felhasználói szerződés alapján forgalmazzák a perbeli kiadványokat, ugyanakkor felperes nem bizonyította, hogy a perbeli könyvekre, illetőleg borítókra nézve az Szt. 45. § (1) bekezdése szerinti írásbeli felhasználói szerződéssel rendelkezik.

Alperesek véleménye szerint a felperes törvényes képviselőjének személyes meghallgatása során tett nyilatkozatai alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes és az I. rendű alperes törvényes képviselői között szóbeli megállapodás jött létre, amelyben felperes engedélyezte I. rendű alperesnek a perbeli ...khoz tartozó könyvek kinyomtatását, ugyanakkor felperes nem bizonyította azt, hogy megtiltotta I. rendű alperesnek a perbeli könyvek kiadását.

Az elsőfokú bíróság 2015. október 22-én meghozott 1.G.40.937/2014/10. számú ítéletével a keresetet elutasította, felperest az I. rendű alperesnek 63.500 forint, a II. rendű alperesnek ugyancsak 63.500 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Tényként állapította meg, hogy a könyvértékesítés piacán a felperes, illetve az alperesek egymás versenytársai. A felperesi céget korábban a felperes törvényes képviselője és a később megalapított I. rendű alperes törvényes képviselője együtt alapította. Felperes adta ki „...”, valamint a „...” című könyvsorozatokat. Az I. rendű alperes

törvényes képviselője 2011-ben kivált a felperesi cégből és megalapította az I. rendű alperesi társaságot. „...” sorozat keretében a „...” című kiadvány, továbbá a „...” sorozat keretében „...” és „...” című romantikus regények az I. rendű alperes kiadásában is megjelentek, azokat az I. rendű alperessel kötött megállapodás alapján a II. és a III. rendű alperes forgalmazta. Az I. rendű alperes által kiadott romantikus regények külső borítása megegyezik a felperesi kiadványok külső borításával, azonban a borító bal felső sarkában kiadóként nem a felperes, hanem az I. rendű alperes neve került feltüntetésre.

Az elsőfokú bíróság a Tptv. 6. §-ában foglaltakra utalva kifejtette, a jellegbitorlás megállapításához több konjunktív tényállási elem fennállása szükséges, így annak is megállapíthatónak kell lennie, hogy a kifogásolt magatartás megvalósítására a versenytárs hozzájárulása nélkül került sor. A felperes törvényes képviselőjének személyes meghallgatása során tett, a 4. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozatai, az I. rendű alperes törvényes képviselőjének ezt követő, a 7. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített személyes meghallgatása, valamint a felperes törvényes képviselőjével történt szembesítése során a törvényes képviselők által tett egyező nyilatkozatok alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a felek között olyan tartalmú megállapodás született, amelyben felperes hozzájárult ahhoz, hogy a perbeli könyveket az I. rendű alperes kinyomtassa, vagyis az adott jellegzetes külsővel, külső csomagolással, könyvborítóval – melyen a ... cím is feltüntetésre kerül – kiadja, továbbá hozzájárult ahhoz is, hogy I. rendű alperes forgalmazza a perbeli kiadványokat. Ezt támasztják alá a felperesi törvényes képviselő arra vonatkozó nyilatkozatai, hogy a felek megállapodása értelmében I. rendű alperes adja ki, nyomtatja a ...kat úgy, hogy felperesnek is származzon belőle nyeresége, a nyomda és a nagykereskedelmi ár közötti nyereséget elosztják egymás között, megfelezik.

Felperes annak ellenére, hogy a 4. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített tájékoztatás értelmében bizonyítási kötelezettsége arra is kiterjedt, milyen feltételekkel járult hozzá a könyvek nyomtatásához és forgalmazásához, semmilyen bizonyítékkal nem támasztotta alá a felperesi törvényes képviselő azon állítását, hogy a ...k felperesi logó alatt történő I. rendű alperesi kinyomtatásához járult hozzá. Miután a felperesi versenytárs hozzájárult ahhoz, hogy a perbeli ...kat alperes a felperesi könyvek jellegzetes külsejével lássa el, címüket, megjelölésüket felhasználva nyomtassa ki és forgalmazza, a jellegbitorlás ténye nem volt megállapítható. Ezért a kereset elutasításának volt helye.

Egyebekben az elsőfokú bíróság utalt arra is, a „...” sorozat keretében kiadott „...” és „...” című romantikus regények vonatkozásában volt megállapítható, hogy a felperes által kiadott áru külsejével egyértelműen megegyezik az alperes által kiadott áru, míg a „...” sorozat egyéb kötetei vonatkozásában a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az összetéveszthetőség nem volt vizsgálható. Az is megállapítható volt, hogy a felperes által kiadott „...” című könyv külső borítója nem egyezik az I. rendű alperes által kiadott könyv borítójával, a termék külsője nem azonos. A „...” sorozat tekintetében felperes felhívás ellenére nem terjesztett elő bizonyítékot azon állítására nézve, hogy e sorozat tekintetében is fennáll a jellegbitorlás megállapításához szükséges hasonlóság, összetéveszthetőség a perbeli felperesi, illetve alperesi kiadványok között. Miután a rendelkezésre álló adatok alapján a felperes által állított jellegbitorlás ténye nem volt megállapítható, az alperesek elévülési kifogását az elsőfokú bíróság nem vizsgálta.

Az ítélettel szemben a felperes fellebbezett. Elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a keresete szerinti ítélet hozatalát, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

A fellebbezés szerint az elsőfokú ítélet tévesen és megalapozatlanul tartalmazza a felperesi törvényes képviselő személyes meghallgatása során tett nyilatkozatai alapján azt, hogy felperes hozzájárulását adta ahhoz, hogy a perbeli ...kat az alperes a felperes által kifogásolt jellegzetes külsővel ruházza fel, nyomtassa ki és forgalmazza. Ezzel szemben a felperes törvényes képviselője a

7. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített személyes meghallgatása során kifejezetten hangsúlyozta, hogy a ...k terjesztésére vonatkozó engedély kizárólag a felperes logója alatt történő kiadásra vonatkozott. A felperesi törvényes képviselő ezen nyilatkozatát figyelmen kívül hagyva tévesen és megalapozatlanul utasította el a keresetet az elsőfokú bíróság.

Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat is lényegesen megsértette, a 4. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltak szerinti bizonyítási terhet megváltoztatva ugyanis a 7. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltan a felperesi engedély megléte vonatkozásában a bizonyítási terhet az I. rendű alperesre telepítette, ugyanakkor ítéletében a felperes terhére értékelte azt, hogy nem nyert bizonyítást, felperes milyen feltétellel járult hozzá a perbeli könyvek nyomtatásához és forgalmazásához. Ezen eljárási szabálysértésre tekintettel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének és az elsőfokú eljárás megismétlésének van helye. Ugyanakkor a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség megsértésére figyelemmel a másodfokú eljárás során a Pp. 235. § (1) bekezdése nem irányadó, így nincs eljárásjogi akadálya annak, hogy a felperesi hozzájárulás tartalmának bizonyítása körében felperes további bizonyítást indítványozzon. Erre tekintettel felperes tanúk meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványt terjesztett elő. Kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában egyáltalán nem értékelte azon felperesi hivatkozást, hogy a perbeli ...k tekintetében alperesek nem rendelkeztek a jogszabályi rendelkezések szerinti, írásba foglalt felhasználási engedéllyel.

A felperes és ... másodfokú eljárás során előterjesztett közös beadványában foglaltak alapján a Fővárosi Ítéltábla 2016. április 14. napján jogerőre emelkedett végzésében megállapította, hogy a perbe a felperes gazdagodás megtérítése iránti követelése vonatkozásában jogutódként ... II. rendű felperesként belépett. A II. rendű felperes a bíróság felhívására úgy nyilatkozott, az alperesekkel szemben jogfenntartással 1.000-1.000 forint összegű gazdagodás megtérítésére tart igényt.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte helyes indokaira tekintettel. Hangsúlyozta, az elsőfokú eljárás során egyértelműen bizonyítást nyert, hogy felperes hozzájárult az alperesi kiadványok perben kifogásolt jellegzetes külsővel, illetve névvel történő kiadásához, illetve forgalmazásához, a jellegbitorlás szempontjából ezért a logónak nincs jelentősége.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül és a felperesi fellebbezést az alábbiak szerint megalapozatlannak találta.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti, a bizonyításra szoruló tényekre, a bizonyítási teherre, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeire vonatkozó előzetes tájékoztatási kötelezettségének eleget téve a rendelkezésre álló bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével, értékelésével helyesen állapította meg a tényállást és abból helytálló jogi következtetést levonva utasította el a keresetet.

A Fővárosi Ítéltábla elsősorban a fellebbezésben kifogásolt eljárási szabálysértéseket vizsgálta és azokat az alábbiak szerint nem találta megállapíthatónak.

A Tpv. 6. §-ában foglaltakból következően valamely áru olyan jellegzetes külsővel, elnevezéssel, megjelöléssel történő előállítás vagy forgalomba hozatala, amelyről a versenytársat, illetőleg annak áruját szokták felismerni, az egyéb tényállási elemek megvalósulása esetén is csak akkor szolgálhat alapul a jellegbitorlás megállapítására, ha e magatartás tanúsítására a versenytárs hozzájárulása nélkül került sor.

Az alperesek ellenkérelmükben állították, hogy az I. rendű felperes és az I. rendű alperes között szóban megállapodás jött létre, amelyben I. rendű felperes hozzájárult ahhoz, hogy a perbeli ...khoz tartozó könyveket I. rendű alperes a perben kifogásolt jellegzetes külső megjelenéssel, illetve címmel adja ki és forgalmazza. Ezzel szemben az I. rendű felperes azt állította, azzal a feltétellel járult hozzá a könyvek alperesi kiadásához és forgalmazásához, hogy a kiadványokon az ő logója kerül feltüntetésre, I. rendű alperes azonban a megállapodást megszegve a könyveket a saját logója alatt adta ki. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan, a Pp. 164. § (1) bekezdésében és 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, az eljárási szabályok megsértése nélkül adott a 4. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben olyan tájékoztatást a felek részére, hogy a közöttük létrejött megállapodás tartalmának bizonyítása mindkét felet terheli. Ezt a tájékoztatást utóbb a 7. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben ugyancsak az eljárási szabályoknak megfelelően egészítette ki azzal, hogy I. rendű alperes – nyilvánvalóan a megállapodás tartalma körében – a perbeli ...k kiadásához a felperesi hozzájárulás megadását köteles bizonyítani.

A 7. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben adott tájékoztatás a fellebbezésben előadottakkal szemben a 4. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltakhoz képest nem módosította a bizonyítási terhet, a megállapodás tartalma vonatkozásában a bizonyítási kötelezettség továbbra is mindkét felet terhelte. A tájékoztatás alapján egyértelmű volt, hogy a megállapodás tartalma körében az alperesi oldal a felperesi hozzájárulás megadását, míg a felperesi oldal azt tartozott bizonyítani, hogy a hozzájárulás megadására az általa állított feltétellel került sor. Megalapozatlan ezért a felperesi fellebbezés azon hivatkozása, hogy a hozzájárulás feltételeit illetően az elsőfokú bíróság az I. rendű alperesre telepítette a bizonyítási terhet, majd utóbb a bizonyítás sikertelenségét a felperesi oldal terhére értékelte.

A fellebbezésben állított eljárási szabálysértés hiányában az ítélet hatályon kívül helyezésének nem volt helye, a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel továbbá a fellebbezésben indítványozott bizonyítás másodfokú eljárásban történő felvételének eljárásjogi feltételei sem álltak fenn.

A rendelkezésre álló bizonyítékokat, a peres felek törvényes képviselőinek személyes meghallgatásuk során tett nyilatkozatait értékelve az elsőfokú bíróság okszerű következtetést levonva állapította meg, hogy a felek között létrejött megállapodásban az I. rendű felperes hozzájárult a perbeli könyvek perben kifogásolt jellegzetes külsővel – csomagolás, könyvborító, ... cím feltüntetése – történő alperesi kiadásához és forgalmazásához. Akkor sem tévedett, amikor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem találta megállapíthatónak, hogy I. rendű felperes ezt azzal a feltétellel tette, hogy a kiadványokon az I. rendű felperes logója kerül feltüntetésre. Ennek bizonyíthatatlanságát a Pp. 164. §-ában foglaltakra figyelemmel ugyancsak helytállóan értékelte a felperes terhére és vont le helytálló következtetést arra, hogy a perben kifogásolt alperesi magatartáshoz történt felperesi hozzájárulás folytán az alperesi magatartás nem minősül jellegbitorlásnak, ezért a kereset elutasításának van helye.

Alapítvánnyal kifogásolja a felperesi fellebbezés azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelően, hogy alperesek nem rendelkeztek a szerzői jogi törvény rendelkezései szerinti, írásba foglalt felhasználási engedéllyel. A jelen per tárgyát ugyanis nem szerzői jogi igény, hanem a Tpt. 6. §-ának megsértése képezi. A kereset elbírálására ezért a Tpt. rendelkezéseit kell irányadónak tekinteni, amelyekre figyelemmel a versenytárs hozzájárulása nincs írásbeli alakhoz kötve. Az pedig, hogy felperes szóban hozzájárult a perbeli sorozatok általa kifogásolt alperesi kiadásához és forgalomba hozatalához, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján – a kifejtettek szerint – egyértelműen megállapítható.

A Tpt. 6. §-ába ütköző alperesi magatartás hiányában a II. rendű felperes által érvényesített

gazdagodás megtérítésére irányuló igény sem vezethetett eredményre.

A felperesi fellebbezés az ítélet egyéb megállapításait nem érintette, ezért a Fővárosi Ítéltábla csak utal arra, hogy egyebekben is teljeskörűen osztja az elsőfokú ítélet indokolásában foglaltakat.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel helybenhagyta. Az eredménytelenül fellebbező felpereseket a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a II. rendű alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (4) és (5) bekezdése alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból, valamint a jogi képvisellel összefüggésben felmerült, megfelelően igazolt és az ellenérdekű fél által kétségbe nem vont készkiadásokból álló másodfokú perköltsége megfizetésére. Az I. és III. rendű alpereseknek a másodfokú eljárásban perköltsége nem merült fel, így arról rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2017. január 17.

. Tibold Ágnes s.k. a tanács
elnöke
Dr. Felker László s.k. előadó
bíró

Levek Istvánné dr. s.k. bíró